

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จุดมุ่งหมายที่สำคัญในการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาคือมุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ทั้งวิชาการและวิชาชีพที่เหมาะสมกับวัย ความต้องการ ความสนใจ และความถนัด เพื่อให้แต่ละบุคคลเข้าใจและรู้จักเลือกอาชีพที่เป็นประโยชน์แก่ตนเองและสังคม¹ จึงต้องส่งเสริมให้แต่ละคนเจริญเติบโตทางที่ถนัดที่สุด เพราะธรรมชาติของแต่ละคนนั้นมีศักยภาพเป็นลักษณะเฉพาะตัวคือความสามารถ ที่จะตรวจคนได้โดยวิธีแบบสอบ แต่ความสามารถต่าง ๆ เหล่านี้จะสัมพันธ์กับงานที่แตกต่างกัน และสิ่งที่ทำนายความสำเร็จในงานอาชีพและการเรียนได้ที่ดีที่สุดคือแบบสอบที่วัดลักษณะโดยเฉพาะ (Unique Trait)² ซึ่งโดยมากมักนิยมใช้แบบสอบความถนัดเป็นส่วนใหญ่ เพราะแบบสอบความถนัดสามารถทำนายความสำเร็จด้านการศึกษา³

¹ คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน, แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อักษรบัณฑิต, 2520), หน้า 8.

² E.G. Williamson, "Vocational Counseling : Trait Factor Theory" in Theories of Counseling, (New York:McGraw-Hill, 1965), pp.193-195.

³ จำเนียร ชวงโชติ, เทคนิคการแนะแนว, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สถานสงเคราะห์หญิงปากเกร็ด, 2519), หน้า 45.

เนื่องจากลักษณะของสังคมไทยได้เปลี่ยนแปลงไปเป็นสังคมที่สลับซับซ้อนยิ่งขึ้นทุกขณะ อาชีพใหม่ ๆ เกิดขึ้นทวีคูณ ดังนั้นการจัดหลักสูตรจึงต้องสนองตามความต้องการของบุคคลและสังคม คือใ้แก่จิตใจมีวิชาเลือกเพิ่มมากขึ้น¹ เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนแต่ละคนได้เลือกวิชาเรียนตามอัธยาศัยของตน ในสภาพการณ์เช่นนี้จึงนับว่าการจัดบริการแนะแนวเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยเหลือนักเรียนในการตัดสินใจเลือกวิชาเรียน และทั้งจุดมุ่งหมายในการประกอบอาชีพ² ให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของนักเรียนแต่ละคน และการแนะแนวจะดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ถ้าผู้แนะแนวมีวิธีการและเครื่องมือต่างๆ ที่จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจตนเองตามความเป็นจริง สิ่งนั้นก็คือแบบสอบซึ่งจะให้ข้อมูลที่สำคัญในการประเมินคุณลักษณะของบุคคลที่เหมาะสมกับอาชีพนั้น ๆ สำหรับแบบสอบที่จะใช้ประกอบการแนะแนวซึ่งได้สร้างขึ้นหรือพัฒนาขึ้นในประเทศไทยนั้นยังมีน้อยมาก ควบเหตุนี้ทางคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ³ จึงได้สนับสนุนให้มีการสร้างแบบตรวจสอบความสนใจในอาชีพ โดยตั้งกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง และคณะกรรมการได้จัดสร้างแบบตรวจสอบความสนใจในอาชีพ ซึ่งดัดแปลงมาจากแบบสอบคูเคอร์ เพรฟเฟอเรนซ์ เร็คคอร์ด โวเคชันนัล ฟอร์มซี (Kuder Preference Record Vocational Form C) และมีปกติวิสัย (Norms) สำหรับนักเรียนชาย หญิง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลจากการตอบแบบตรวจสอบความสนใจในอาชีพจะบอกว่าคุณชอบสนใจในอาชีพใด ซึ่งเขาควรจะยึดถือเป็นอาชีพ

¹ รุ่ง เจนจิต และ พรรณี ชูทัย, "บทบาทของครูแนะแนวในมุมมองกลับ," วารสารแนะแนว 11 (ธันวาคม-มกราคม 2520) : 45.

² วรรณภา พรหมมูรมย์, "การแนะแนวกับหลักสูตรใหม่," วารสารแนะแนว 11 (เมษายน-พฤษภาคม 2521) : 14.

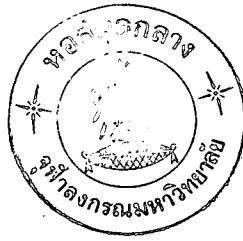
³ สวัสดิ์ ประทุมราช และคณะ, "คู่มือแบบสอบ แบบตรวจสอบความสนใจในอาชีพ" กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, (อัครสำเนา).

ประจำตัว หรือฝึกฝนเพื่อเตรียมประกอบอาชีพ แต่การตั้งจุดมุ่งหมายในอาชีพที่คิดว่าจะยึดถือเป็นอาชีพประจำตัวนั้นจะต้องคำนึงถึงความสามารถประกอบควมแบบตรวจสอบความสนใจในอาชีพนี้ไม่ใดเป็นเครื่องชี้บอกแต่อย่างใด เพราะความสามารถนั้นจะต้องใช้เครื่องมือวัดอย่างอื่น เช่น แบบสอบความถนัดจำแนกท่านองคัพเพื่อเรนเซียล แอพติจูด เทสทส์(Differential Aptitude Tests) จึงจะบอกความสามารถได้

แม้ว่าความถนัดและความสนใจจะมีสัมพันธ์กันเป็นบวก แต่ไม่จำเป็นที่ตัวแปรหนึ่งมีค่าสูงแล้วตัวแปรอีกตัวหนึ่งจะต้องสูงตามควม บุคคลอาจมีความถนัดพอที่จะทำกิจกรรมประสบความสำเร็จ เช่น ทางการศึกษา อาชีพ หรือสันทนาการ โดยปราศจากความสนใจที่สอดคล้องกันใด หรือบางทีคนเราอาจจะสนใจในกิจกรรมงานทั้งที่ตนขาดความถนัดเกี่ยวกับงานนั้น ตัวแปรทั้งคู่จึงช่วยการพยากรณ์อย่างใดผลมากกว่าจะใช้ตัวแปรตัวใดตัวหนึ่งเพียงตัวเดียว¹ ควมเหตุนี้ทางแผนกวิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย จึงได้มีการพัฒนาแบบสอบชุดความถนัดจำแนก เพื่อใช้ควบคู่กับแบบตรวจสอบความสนใจในอาชีพที่มีอยู่แล้ว โดยสร้างตามแนวของแบบสอบคัพเพื่อเรนเซียล แอพติจูด เทสทส์(Differential Aptitude Tests) ใดแบ่งออกเป็นแบบสอบย่อย 7 ฉบับคือ

1. แบบสอบชุดความถนัดจำแนกคานความสามารถคานจำนวน (Numerical Ability)
2. แบบสอบชุดความถนัดจำแนกคานเหตุผลเชิงถอยคำ (Verbal Reasoning)
3. แบบสอบชุดความถนัดจำแนกคานเหตุผลเชิงกล (Mechanical Reasoning)
4. แบบสอบชุดความถนัดจำแนกคานความสัมพันธ์เชิงมิติ (Space Relations)
5. แบบสอบชุดความถนัดจำแนกคานเหตุผลเชิงนามธรรม (Abstract Reasoning)

¹แอน อนาสตาซี, การตรวจสอบเชิงจิตวิทยา แปลโดย ประชุมสุข อาชาวำรุง และคณะ (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2519), หน้า 467.

6. แบบสอบชุดความถนัดจำแนกด้านความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย
(Thai Language Reading Comprehension)

7. แบบสอบชุดความถนัดจำแนกด้านการใช้ภาษาไทย (Thai Language Usage)

เนื่องจากมีงานบางอย่าง เช่น การเขียนแบบ การออกแบบเครื่องแต่งกาย การก่อสร้าง สถาปัตยกรรม ศิลปะ และการตกแต่ง ต้องใช้ความสามารถด้านการรับรู้เกี่ยวกับมิติ (Space Perception) คือสามารถมองเห็นภาพพจน์ของวัตถุโดยดูแต่เพียงรูปแบบ (Pattern) ที่เป็นโครงสร้าง และสามารถมองเห็นภาพของวัตถุทุกมิติไม่ว่าวัตถุนั้นจะอยู่ในลักษณะใด¹ ความความสำคัญนี้ผู้วิจัยจึง เลือกร่างแบบสอบวัดความถนัดด้านความสัมพันธ์เชิงมิติ (Space Relations) และหาเกณฑ์ปกติ (Norms) สำหรับนักเรียนชาย หญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เพื่อจะได้ใช้วัดความสามารถด้านนี้จะเป็นประโยชน์ในการแนะแนวการศึกษาและอาชีพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแบบสอบชุดความถนัดจำแนกด้านความสัมพันธ์เชิงมิติ (Space Relations) มาใช้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 5
2. เพื่อวิเคราะห์รายขอ (Item Analysis) ของแบบสอบชุดความถนัดจำแนกด้านความสัมพันธ์เชิงมิติ
3. เพื่อหาค่าความเที่ยง (Reliability) และความตรง (Validity) ของแบบสอบ

¹George K. Bennett, Harold G. Seashore, and Alexander G. Wesman, Manual for the Differential Aptitude Tests, 4th ed. (New York : The Psychology Corporation, 1966), pp. 8-9.

4. เพื่อหาค่าปกติวิสัยของความถนัดด้านความสัมพันธ์เชิงมิติของนักเรียนชายหญิง ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 5

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนสังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในปีการศึกษา 2520
2. แบบสอบถามความถนัดจำแนกที่นำมาใช้ในการวิจัยนี้คือ แบบสอบวัดความถนัดด้านความสัมพันธ์เชิงมิติ
3. การวิจัยครั้งนี้จะไม่พิจารณาถึงความแตกต่างระหว่างอายุ ฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคม (Social-Economic Status)

ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการวิจัยครั้งนี้ได้มาจากแบบสอบถามที่ครูแต่ละโรงเรียนเป็นผู้สร้างขึ้น ซึ่งมีได้มีการวิเคราะห์หาค่า อาจจะมีผลทำให้การวิจัยคลาดเคลื่อนไป

ข้อทกลงเบื้องต้น

1. คะแนนที่ได้จากแบบสอบถามความถนัดจำแนกเป็นตัวแทนความสามารถที่แท้จริงของนักเรียน
2. ความแปรปรวนของความถนัดของนักเรียนแต่ละภาคเท่ากัน

คำจำกัดความ

นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนในสังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2520

แบบสอบ หมายถึง แบบสอบชุดความถนัดจำแนกด้านความสัมพันธ์เชิงมิติที่ผู้วิจัย
สร้างขึ้น

ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หมายถึง คะแนนจากการสอบประจำ
ภาคเรียนที่ 1 ในหมวดวิชา ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย สังคม-
ศึกษา คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์

ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หมายถึง ระดับคะแนน (Grade)
จากการสอบรายวิชา ภาษาอังกฤษ (อ.513, อ.523,
อ.533) ภาษาไทย (ท.503) สังคมศึกษา (ส.513,
ส.523, ส.533) คณิตศาสตร์ (ค.013, ค.021)
วิทยาศาสตร์ (ว.513, ว.523, ว.533 หรือ ว.013
หรือ ว.073)

คะแนน หมายถึง คะแนนที่ได้จากแบบสอบวัดความถนัดจำแนกด้านความสัมพันธ์เชิงมิติ

ประโยชน์ของการวิจัย

1. จะได้แบบสอบวัดความถนัดจำแนกด้านความสัมพันธ์เชิงมิติเพื่อช่วยในการแนะแนว
การศึกษาและอาชีพ
2. ช่วยให้นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาได้รู้จักตนเองว่ามีความสามารถและความถนัด
ในด้านความสัมพันธ์เชิงมิติเพียงใด เพื่อช่วยในการตัดสินใจเลือกวิชาเรียนและอาชีพ
3. ช่วยลดจำนวนผู้เรียนไม่สำเร็จในสาขาต่าง ๆ เช่น การก่อสร้าง สถาปัตยกรรม
ศิลปะ และการตกแต่ง อันเนื่องมาจากขาดความถนัดในด้านความสัมพันธ์เชิงมิติ
4. เป็นจุดเริ่มต้นในการพัฒนาแบบสอบชุดความถนัดจำแนกให้เป็นมาตรฐานสำหรับ
ใช้กับนักเรียนไทย